

Одговоран однос према животињама

- Шта ће се догодити са папагајем ако одлети или са пудлицом која се изгубила, са рибицом, ако се вода у акваријуму не мења, са магарцем који добија мало хране или са свињом чији се обор не чисти?

Заједнички живот људи и животиња није равноправан. Човек ствара услове за живот домаћим животињама, животињама за друштво и другим животињама које користи.

- Одговорност је на ономе ко одлучује. Брига о другима је привилегија, јер буди племенитост, хуманост, способност за љубав и осећање среће којој сви теже.

Дечак и пас

Како бројне врсте више не могу опстати самостално, брига о њима мора бити стална, а њихове основне потребе задовољене.

Оне морају имати редовну и квалитетну исхрану, довољно простора, чисту воду и боравишта, ветеринарски надзор. Морају им бити обезбеђени вакцинација, друштво припадника исте врсте или расе, могућност да испоље своје понашање и део твог слободног времена.

Са животињама које се користе у научне и образовне сврхе, треба хумано поступати и свести њихово коришћење на неопходну меру.

Животиње гајене на фармама не могу да бране своју територију, да лове, да граде брлоге и јазбине.

У жељи да помогну угроженим животињама, многи људи постају вегетаријанци, скрећу пажњу јавности на патњу крзнашица или протестују против употребе животиња у истраживачке сврхе.

Добробит за животиње се може постићи само брижним односом према њима, малим напором сваког човека, да у свом свету направи довољно места за друге.

Јакна од природног крзна

Јавни протест

Корисно је знати

- Животиња за друштво захтева твоју сталну бригу и присуство.
- Животиња може да се разболи или да код тебе изазове алергијску реакцију.
- И она има потребе за размножавањем.
- Животињу за друштво можеш наћи и у азилу.

Непознате речи

раса – група јединки унутар врсте са истородним, истоветним особинама
азил – сигурно склониште, уточиште

Ако желиш сазнај још нешто

Ево неких дивљих врста од којих воде порекло домаће животиње.

Дивља овца

Праговече

- Азијска дивља овца која и данас насељава пределе југозападне Азије је предак домаће овце.
- Дивља или безоарска коза која живи у планинама западне Азије је предак домаће козе.
- Евроазијска дивља свиња је припитомљена 6500 година п.н.е..
- Афрички дивљи магарац припитомљен је у Египту 4000 година п.н.е..
- Дивљи коњ средње Азије је припитомљен пре 4500 година.
- Тур – праговече изчезло у 17. веку предак је европског домаћег говеда.

За неке животиње су везана различита веровања.

- У Египту је мачка била света животиња. Њено убиство кажњавано је смрћу.
- Индијци и данас обожавају говече и слона. Сматрају их светим животињама.
- Код нас су мушка деца добијала име Вук јер се веровало да ће име дати снагу вука особи која га носи.

Суживот људи и животиња

- НепокOLEбљив и опрезан, привржен и веран, услужан и послушан, пријатан и благ. Може ли човек пожелети бољег пријатеља? Ко је то?

У жељи да олакша живот у првим данима свог развоја, човек бира животиње које му користе и чува их у свом окружењу. Тако му снабдевање храном постаје сигурније, има помоћ у гајењу биљака и одбрану од грабљивица. Човек је почео да **припитомљава** животиње пре 12 хиљада година. Од тада је припитомио говеда, свиње, козе, овце, коње и магарце, птице попут кокошке, гуске, патке и ћурке. Оне постају **домаће животиње**.

Коза

Коњ

Крава и теле

Овца

Припитомио је вука због успешнијег лова (пре 10 хиљада година) и створио нову врсту – домаћег пса. Временом, однос пса и човека постаје толико близак да се са правом каже да је пас најбољи човеков пријатељ.

Шарпланинац

германски овчар

ројвајлер

малтјезер

персијска мачка

сијамска мачка

тајпска мачка

Расе паса и мачака

Дивља мачка је сама пришла човеку пре 4 хиљаде година. Ипак, ниједна раса мачака није изгубила инстинкт за лов.

Припитомљавање је постигао одабирањем и укрштањем. Тако је добио различите **расе** животиња, које дају више меса или имају неке друге корисне особине, али зато њихов самосталан живот у природи постаје немогућ.

Фарма крокодила

Огледна животиња – заморац

И данас човек гаји многе **дивље врсте**, као пчелу, од које добија мед и друге производе. У узгајалиштима живе бројне врсте риба (шаран, пастрмка), перната дивљач (фазан, препелица), крзнашице (нутрија и чинчила, хермелин и нерц), крокодили, зечеви и кунићи.

У научним истраживањима се користе пужеви, винске мушице, мишеви, пацови, заморци, кунићи, мајмуни, као **огледне животиње**.

Голуб и врабац живе само у људским насељима. У близини људи су чести: јеж, пацов, твор, ракун, лисица, сиви соко, сове, слепи мишеви. Многи од њих остају непримећени.

Мање врсте налазе заклон и заштиту у зидовима зграда, подрумима, таванима и у становима. Чести су паукови, косци, бубашвабе, стенице, лептири, мољци, муве, гуштери, мишеви.

Пацови у потрази за храном

Људи брину о разним врстама рибица, птица, корњача, глодара (морско прасе, хрчак), кунића, зечева, о псима и мачкама. Њихово друштво их разоноди, опушта, даје подршку или утеху. Оне постају животиње за друштво.

- Размисли, да ли је баш свима њима место у кавезу или акваријуму?

Присуство животиња у окружењу за човека носи неке проблеме и ризике. Инсекти и мишеви му уништавају намештај, књиге, одећу, хране се његовом храном. Многе животиње му преносе различите болести. Сусрет са неким врстама је непријатан и опасан (напуштене животиње могу бити агресивне).

Мува на месу